

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

173

Vragen van het lid **Koppejan** (CDA) aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over het bericht «*Negende warme zomer op rij*». (Ingezonden 11 september 2009)

1 Kent u het bericht «*Negende warme zomer op rij*»?¹

2 Bent u op de hoogte van het feit dat naast steeds warmere zomers er gelijktijdig een steeds grotere uitval is van officiële en gecontroleerde zwemlocaties in Nederland?²

3 Kunt u uiteenzetten wat hiervan het effect is voor de recreant (hoeveel mensen kunnen hierdoor niet in open water zwemmen)?

4 Deelt u de mening dat het tekort aan officiële en gecontroleerde zwemlocaties in rivieren en meren ook leidt tot zwemmen op locaties waar dit gevaar oplevert voor eigen leven, gezondheid en belemmeringen kan opleveren voor de scheepvaart?³

5 Welke maatregelen neemt u om de strijd met de blauwalg aan te binden en de uitval van officiële en gecontroleerde zwemlocaties tijdens warme zomerperioden terug te dringen?

6 Wat heeft u tot op heden gedaan met de uitspraak van de Tweede Kamer om in samenspraak met provincies, gemeenten, recreatieschappen en waterschappen, de mogelijkheden te onderzoeken om meer zwemwateren in combinatie met stadsstranden open te stellen voor het publiek)?

7 Kunt u voor 1 oktober a.s. uiteenzetten op welke wijze u de motie Koppejan c.s.⁴ ten uitvoer brengt?

¹ AD, 28 augustus 2009.

² Onderzoek van het Kenniscentrum Recreatie, 20 augustus 2009.

De uitval van zwemlocaties in de open lucht was afgelopen zomer gemiddeld 15%. In sommige provincies oplopend van 26% (26 locaties in Zuid-Holland) tot 30% (11 locaties in Limburg) en zelfs 58% (37 locaties in Noord-Holland). De meeste uitval wordt veroorzaakt door de blauwalg.

³ De Gelderlander, 2 juli 2009: «Zwemmen in grote rivieren is onveilig».

⁴ Kamerstuk 31 527, nr. 8.

Antwoord

Antwoord van minister **Cramer** (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) (ontvangen 30 september 2009)

1 Ja.

2 Voor een goed begrip is van belang dat een officieel aangewezen zwemwaterlocatie niet uitvalt in de

zin dat deze ophoudt als zodanig te bestaan. Het bevoegd gezag heeft in bedoelde situaties voor een aangewezen zwemwaterlocatie een zwemverbod ingesteld of een waarschuwing afgegeven wanneer de waterkwaliteit daartoe uit oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de zwemmer aanleiding geeft. De waarschuwing of het verbod is in bijna alle gevallen tijdelijk van aard. Zij geldt voor enkele dagen tot soms enkele weken. In enkele gevallen geldt een verbod of waarschuwing voor een langere termijn.

Ik heb naar aanleiding van deze vraag een korte inventarisatie uitgevoerd bij de provincies. Uit de inventarisatie komt voor een deel hetzelfde beeld naar voren als uit het onderzoek van Kenniscentrum Recreatie waarnaar in deze vraag wordt verwezen. Echter, bij een aantal provincies is het aantal waarschuwingen en zwemverboden gedurende de duur van het zwemseizoen tot nu toe erg klein en minder in verhouding met het vorige jaar.

Kenniscentrum Recreatie geeft aan dat de oorzaak van zwemverboden of waarschuwingen in de meeste gevallen komt door blauwalgen. Ik kan mij indenken dat in een aantal provincies er mogelijk een toename is van het aantal verboden of waarschuwingen door de warme zomer in combinatie met een betere wijze van beoordelen van de

gezondheidsrisico's van blauwalgen voor de zwemmer. Dit zwemseizoen is er gestart met het werken met deze nieuwe methode van beoordelen. Deze is opgesteld naar aanleiding van nieuwe wetenschappelijke inzichten van de Wereld Gezondheidsorganisatie en de Nederlandse Gezondheidsraad.

3 Hierover kan ik u niet informeren. Het aantal recreanten of zwemmers per officiële zwemwaterlocatie wordt door de provincies niet structureel geïnventariseerd.

4 Ik ben niet bekend met studies die deze mening ondersteunen. Gedeputeerde Staten is het bevoegde gezag wat gaat over het aanwijzen van zwemwaterlocaties. Zij houden daarbij ook rekening met de recreatiebehoefte. Zij zullen zoveel als mogelijk hierin willen voorzien. Hierbij moet echter wel rekening worden gehouden met mogelijk conflicterende functies van het oppervlaktewater en de financiële gevolgen voor het creëren of behouden van veilig en gezond zwemwater.

Het kan echter, gegeven de huidige waterkwaliteit en de daarop van invloed zijnde (weer)omstandigheden, niet worden voorkomen dat door tijdelijke zwemverboden en waarschuwingen er spanning ontstaat tussen vraag naar en aanbod van aangewezen zwemwaterlocaties. Het onder controle houden van de risico's voor de volksgezondheid maakt dit onvermijdelijk.

In Nederland wordt het publiek geadviseerd te zwemmen op officiële en gecontroleerde zwemwaterlocaties. Het zwemmen op andere, niet aangewezen locaties, waarnaar in de vraag wordt gerefereerd, wordt ontraden. Daarnaast gelden verboden op locaties waar een evident gevaar heerst voor de zwemmer, denk hierbij aan wateren in de nabijheid van bijvoorbeeld bruggen en sluizen. Dit is ook in het belang van de scheepvaart.

Op officiële locaties worden voorzieningen getroffen en controle uitgevoerd opdat er een veilige en gezonde situatie is om te kunnen zwemmen.

5 Eutrofiëring is een groot probleem voor de kwaliteit van het Nederlandse oppervlaktewater en het is de grootste oorzaak voor het teveel aan blauwalgen. Een warme zomer kan het probleem versterken. Zoals bekend dwingt de invoering van de Kaderrichtlijn Water tot maatregelen ter (verdere) verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater. De primaire verantwoordelijkheid voor het realiseren van de waterkwaliteit passend bij wateren met de functie zwemwater ligt bij de Waterschappen en Rijkswaterstaat. Het terugdringen van eutrofiëring en daarmee ook de kans op blauwalgen is daarbij één van de speerpunten. Het generieke mestbeleid is in dit verband van groot belang. Een voorbeeld van een andere maatregel is het dit jaar van kracht geworden lozingenverbod recreatievaart. Naast deze brongerichte maatregelen is o.m. in het Innovatieprogramma Kaderrichtlijn Water een project opgenomen waarin in een praktijkexperiment op vernieuwende wijze wordt geprobeerd blauwalgen te bestrijden. Het gaat om ondiepe oppervlaktewateren in stedelijk gebied. Ik verwijs voor het overige naar het antwoord op vragen van de leden Neppérus en Snijder-Hazelhoff aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, ingezonden 25 maart 2009, over de bestrijding van de blauwalg (Tweede kamer, vergaderjaar 2008–2009, kamerstuk nr. 2450).

6 Zoals ik reeds in de behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en de Wet op de waterhuishouding (aanwijzing en kwaliteit van zwemwateren) op 18 maart 2009 in uw Kamer heb aangegeven, wordt er eerst gewerkt aan de implementatie van de richtlijn. Dit om te voldoen aan de Europese verplichting. Wanneer de implementatie gereed is, naar verwachting het vierde kwartaal van dit jaar, zal ik een enthousiasmerende brief schrijven naar provincies, gemeenten en andere betrokken overheden over de gevolgen van de

gewijzigde regels en vooral over het belang van het in evenwicht brengen van vraag en aanbod van aangewezen zwemwaterlocaties, ook in het stedelijk gebied. In deze brief zal ik de provincies en gemeenten oproepen in overleg met VROM en alle andere betrokkenen te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor meer zwemwaterlocaties in combinatie met stadsstranden en mij hierover te informeren. Over de uitkomsten zal ik de Kamer, zo mogelijk voor de zomer van 2010, informeren.

7 Zie antwoord op vraag 6.